

140

Colecția **POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE**

CECILIA DUDU și D. TODERICIU

APA CARE USUCĂ

★★

EDITATA
DE REVISTA

**ȘTIINȚA
TEHNICĂ**

CECILIA DUDU și D. TODERICIU

APA CARE USUCĂ

★ ★

Coperta-desen: DUMITRU IONESCU

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”
Anul VI - Nr. 140

Rezumatul capitolelor precedente:

Un colectiv de cercetători de la Institutul tehnologic din București lucrează, sub conducerea profesorului Ștefan Baltag, la obținerea „gheței superplastice”, o nouă formă de gheață, destinată a fi folosită în viitor drept material de construcție. Cu prilejul experimentărilor făcute, profesorul descoperă, ca produs intermediar, o formă polimorfă a apei care, în contact cu apa de orice fel, o... „usucă” pe aceasta din urmă, transformând-o într-un soi de sticlă insolubilă. Reacția catalizată de vaporii de apă din atmosferă, o dată pornită, se autoalimentează, amenințând să „consume” prin solidificare întreaga hidrosferă!

Înainte de a împărtăși colaboratorilor săi amănuntele ultimei sale experiențe, profesorul este grav accidentat și transportat la spital, unde rămâne vreme îndelungată în stare de inconștiență, sub îngrijirea medicilor și a fiicei sale, Nadina.

Rămas să conducă mai departe lucrările, asistentul-șef Tudor Vilsan, logodnicul Nadinei, dă prilej — datorită neatenției — unui grădinar din cadrul institutului să sustragă un balon cu „apa care usucă” și un caiet cu însemnări al profesorului.

În după amiaza aceleiași zile însă, pe malul lacului Snagov, se găsesc haine și obiecte personale aparținând aceluiași grădinar, cunoscut pescar amator. Ancheta întreprinsă de autorități ajunge la concluzia unui înec prin imprudență.

Însotit de Nadina, Vilsan asistă la o conferință ținută de un grup de tineri geologi, întorși de la o prospecțiune întreprinsă în munții Rodnei. O rocă necunoscută și cu aspect ciudat este prezentată publicului.

Vilsan se hotărăște să plece inopinat în munții Rodnei.

Apa care usucă

(Urmare din numărul trecut)

Cap. IX. În care telefonul și poșta, deși servesc aceluiași scop, nu scutesc drumurile de prisos

Erau orele unsprezece. Vorbind în limbaj comun atunci cînd e vorba de ceva desprins din faldurile de neprevăzut ale aventurii, orele unsprezece nu pot fi decît cele din noapte.

Cu toate acestea, scena petrecută la această oră tîrzie nu era de loc impresionantă. Probabil pentru că se producea într-un moment în care toate stelele erau prezente la apel pe cer și luna însăși ținuse să fie de față.

Un om vînjos, indesaț, cu mersul apăsăț, ținîndu-și cu o mină haina în spinare se-ndrepta spre oficiul poștal. Acesta era închis. Singura lumină aprinsă răzbătea dinspre cabina telefonică. O telefonistă pe jumătate adormită îi deschise omului care ciocănea. Deși ora era nepotrivită, fata nu protestă. În primul rînd pentru că vizita aceasta tîrzie îi fusese anunțată pe fir :

— Alo, Ilva, alo, Ilva ! Scumpo, am o înțelegere la tine pentru orele 23 cu Bucureștiul. Și-a schimbat omul gîndurile. Nu mai vorbește de aici. A pornit-o spre tine, dragă ! Nu mă uita și te servesc și eu c-un Vișeu. Apropo... Ți-a mai scris Nicușor ? Tot la Vișeu e ? Mă servești, scumpo, da ? Te rog, tuu ! Alo, Clujul... Mă scuzi. Ilva, mi-a intrat Clujul pe fir... Pa. Alo, Clujul, alo, Clujul... ! În al doilea rînd, pentru că omul știu s-o facă să suridă, pînă la micuța ei plombă de aur din colțul gurii, cu o meșesugită mișcare de scamator, scoțînd la iveală din surtuc, ca la comanda unei baghete fermecate, un castronaș de luf în care străluceau, negre și brunete, boabe de afine.

— O dată cu regretul că v-am deranjat, vă ofer acest mic semn de mulțumire din pricina căruia mă aflu aici.

Pesle cîteva minute, în cabina telefonică, noul venit se certa răcind în pîlnia aparatului :

— Alo, Bucureștii ! Alo, Bucureștii !... Alo, alo, Saurer. Da, da, te-aud. Eu sînt. Cine altul ? Mă auzi ? Te rog notează... Am găsit afinele, dar n-am coș ca să vi le trimit. Cum ? Bine ! N-am găsit ! Tîrgul de azi a fost foarte slab. Să știi, cumnate, că plec la Anieș. Îți voi trimite de acolo, unde sper să găsec și coșul. Cum ai spus ? Mai bine să le facă nevasta marmeladă aici ? Gem ? Aha, pricep... O să facem gem. Nu le mai trimit. Bine, bine. Toală cantitatea. Bine. Alo. Da, dragă ! Gem ! Am înțeles.

Isprăvind, agăță receptorul în luncă și-ntorcîndu-se către față îi zise făcînd cu ochiul :

— Acum ai înțeles ? Afine, lua-le-ar naiba ! Mulțumesc frumos. Dădu din cap, ieșind. Fata, mică, blondă și cu pistrui pe virful nasului, trase un sertar, scoase o linguriță și, luînd o gură bună de bobite negre, își spuse singură privindu-se în oglinda din perete :

— Is bune, tu ! Are dreptate.

Afine, coș, marmeladă... Și totuși omul nostru nu mîncase în viața lui prea multe afine, nu căutase nici un coș adevărat și nici prin gînd nu-i trecea să facă gem...

Dacă nu l-ar fi despărțit cel puțin 600 km de fir telefonic de cel cu care vorbise și convorbirea s-ar fi desfășurat între patru pereți, ochi și urechi, „am găsit afinele“, „caut coșul“ sau „fă-le marmeladă“ s-ar fi putut roști pe șleau : „am găsit omul“, „îi caut adăpostul“, „cu orice preț, pune mîna pe el !“

Agil, cu toată robustețea lui, omul de la telefon sări peste șant, ocoli gara și o clipă mai tîrziu intră într-un vagon vechi pe a cărui tablă scria : „Ilva Mică—Rodna Veche“. Așezîndu-se de-a lungul unei bănci de-clasa a II-a în așteptarea formării garniturii, după cinci minute sforăia sonor.

Cîteva ore mai tîrziu se dădu jos la Rodna Veche și o luă înapoi pe jos spre Anieș, unde se ferise să coboare din tren.

Se apropiau zorile. Intre două mîgari, un om de la munte, păcurar de prin părțile Văii Vinului, bătea drumul spre Năsăud. Drumetul îl opri și, arătînd cu mîna spre gurguiul de deal care semeț i se înălța în față, îl întrebă :

— Cum i-o li, zicînd, baciule ? Păcurarul îl privi cu luare-aminte, așa cum numai muntenii știu să cîntărească în talgerul privirii necunoscuții cu care-și încruciează cărările, și, clătînînd din cap a mirare, îi răspunse :

— D-apoi că nu ești de prin locurile noastre. Că doar muntele aista îl știu toți din moși încoace. Îi zice Dealul Tătarilor și poartă pe frunte niște ziduri de le-ai socoti făcute de ceț urieși din vechime...

Necunoscutul îl privi, mulțumindu-i din cap, și-l părăsi grăbindu-se să treacă drumul spre izvorul de borcut *, la care își potoli prelung setea.

Bău, se șterse la gură cu dosul mîneicii și-apoi, așezîndu-se pe un bolovan, începu să chibzuiască.

„Coșul“ nu era ușor de găsit. Dăduse însă de urmele „afinelor“ Acum știa că cel căutat trecuse prin Ilva și prin Rodna. Nu-și irosise vremea-n zadar; pîndise cu-ndîrjire ceasuri întregi pe la toate răscurile de drum dintre Valea Vinului, Rodna Veche și Anieș. Cît privește „coșul“, încă nu avea nici măcar o bănuială. Existau totuși două posibilități: adăpostul celui căutat putea fi sub un acoperiș chiar în inima tîrgului ori își făcuse culcușul cine știe unde în vreo vîgăună sălbatică bine dosită.

Din nenorocire însă, asemenea coltoane erau nenumărate prin partea locului.

Și le adună în minte așa cum le aflase. Cele mai de luat în seamă erau... prea multe. Guri de mină părăsite, cariere vechi de piatră, peșteri, ruinele de la Rodna, cele de la Anieș și naiba mai știe cîte ascunzișuri în colibele din pădure dosite de ruguri ori înălțate în pomi.

Întortochiat fir, să nu-i mai dai de capăt. Să le ia pe rînd? Oboseală zadarnică. Vulpoi bătrîn urmăritul i se strecurase printre degete la Ilva. De suîț, se suise în trenul de Rodna. Hotărit. Bănuind că omul lui era îngreuiat de-o povară ce trebuia cu multă chibzuială dosită, drumețul oboșit de lîngă izvorul de borcut socotea pe bună dreptate că, dintre toate ascunzișurile, întortocheatele guri de mină și, poate mai mult decît ele, adîncitele ruine îi dădeau celui-alt adăpostul cel mai sigur... Numai unor asemenea locuri putea să-și încredințeze fără teamă lucrurile de cite ori era silit să-și facă drum în altă parte. Așadar... De cercetat rămăseră ruinele din Rodna, de sub care legenda susține că pornește un tunel spre vechea cetate din Anieș, și cetatea însăși, cocoțată cîndva pe Dealul Tătarilor.

Cu aceste gînduri, omul se ridică și, făcînd semn unui camion ce trecea gol spre Rodna, se instală lîngă șofer, rugîndu-l să-l lase la intrarea în tîrg.

Cîteva minute mai tîrziu, se afla în Rodna. Scotocindu-se în buzunar, îi întinse șoferului ceea ce îi rămăsese dintr-un pachet de țigări Mărășești și, mulțumindu-i, se mistui pe o uliță dosnică din tîrgușor.

„Și iată-mă intrat în ordinea de bătaie“ — își spuse-n gînd călătorul, amintindu-și cu un suris vremurile de altădată ale militariei.

* Borcut — apă minerală (în Transilvania de nord și Moldova).

Cățarat pe ascuns în turnul vechilor ruine din Rodna, omul se așeză în dosul unei foste metereze. Cu un binoclu miltel pe care-l scoase cu băgare de seamă din căptușeala hainei, țirgul se lăsă supra-vegheat, dezvăluindu-și în soare nu numai laturile pieței, ci și aproape toate răscrucile. Era zi de țirg. Tarabele cu marfă se-nfundeau din dreptul poștei pînă-n piață. În înaltul turnului, larma ajungea ca un murmur încilcit.

Vreme-ndelungată, prin sticlele micului său ocean, iscoada din turn cercetă cu de-amănuntul toate ungherele orașelului. La o adică ar fi putut să și numere-n minte pietrele din temelia noii școli ori parii din gardul ocolului silvic, dar nici urmă de cel alt de căutat. Într-un țirziu, sătul de zadarnica lui iscodire, omul din turn își dosi la loc binocul și coborî cu genunchii înțepenîți, icnind infundat din nări.

— Prăpădenia lui de nevăzut ! Las'că te puric eu. Prea-ți închipui că m-am pornit pe calea așteptărilor fără slirșit !

Furnicăturile din picioare îi îndreptară pașii spre casa pe roate a unui ciubărar. Imbiindu-l cu bani, încercă să și-l tocmească vizitiu pe caleașcă pentru o zi pe drumurile Rodnei.

Cioplit din cremene, moțul îl privi îndelung, cîntărindu-l, și ne-încrederea trase-n cumpănă :

— Ba ! Meri numai pe drumul dumitale că eu nu ți-oi fi tovarăș. Pe bani dau ciubere și mi-s slobod a mere unde poftesc.

Înciudat, păgubașul nostru își revărsă mai departe printre dinții potopul sudălmilor pornite din turn. Ca să-și înece zăduful, se îndreptă hotărît spre cea dintii circiumă din drumul lui, cea de lingă poștă. Bătu cu pumnul în masă.

— Un vinars ?... se apropie ospătarul.

— O drojdie și-un ou !

Ospătarul holbă ochii.

— Proaspăt !

Ospătarul nu se urnea. În cele din urmă încercă șovăielnic cîntărindu-și clientul din ochi :

— Jumări ?

— Un ou în coajă. Proaspăt și nefiert.

Ospătarul tresări, strigînd din răspuțeri :

— Veronică ! Un ou ! Ouă ! De la tovarășa Dormnica. Repede ! Și se-ndreptă spre teighea după drojdie. Ajuns aici, întinse mina după sticlă repetînd ca pentru el : „Un ou proaspăt și o drojdie“ ! Respon-sabilul, care-și număra bonurile, trecîndu-și din cînd în cînd cu degetul peste virful limbii, auzindu-l, înălță ochii :

— Nu te necăji, Ieronime. Bolunzie domnească! Mișculanție * din asta dă pe gît, nu știu cîte pe zi, domnu' Herman — patronul meu de al-dată de la Bistrița. Clientul plătește. Meri numai și du-i!

Prin ușa larg deschisă a circiumii se vedea într-o latură arcada cu poarta greoaie, dată-n lături, a hanului. Zdupăind din fundul răcoros al circiumii, Veronica se ivi, ținind în mîini săltată poala plină de ouă. Se opri nedumerită în mijlocul încăperii. Cîndatul client se ridică la rîndul lui uluit.

— Proaspele-s toate și ăsta-i cald! il încredință fata, stringîndu-și poalele într-o mînă și înfinzîndu-i cu cealaltă un ou alb abia cuprins în palmă.

Tacticos, instalat la masă, străinul își prepară coniacul sub privirile uluite ale fetei. Dădu pe gît paharul, cu sete, pînă-n fund. Cu pleoapele închise, cu capul dat pe spate, plescăi satisfăcut. Coborîndu-și ochii, rămase ca trăsniț. Prin deschizătura ușii, lingă cutia de poștă prinsă în zidul din față, cu mîna încă sub clapa de metal, el, cel atît de mult căutat.

O mie de gânduri se-nvălmășiră sub fruntea întunecată a celui de la masă. Înainte de a izbuli să și le rînduiască, urmăritul dăduse colțul hanului. Cutia... hanul... Și-o fi avînd cuibul în han? Ar fi de cotrobăit. A trimis o scrisoare? Cui? Căutîndu-se în buzunare, zvirlî pe masă o hîrtie și se repezi pe ușă.

Ospătarul, cu hîrtia de o sută de lei în mînă, se opri în prag, neștiind cui să-i strige mai întii:

— Pe banii ăștia... Veronică! Mai adă o poală de ouă! Bolunzie domnească! Dădu apoi ȱnga-n stradă fluturînd hîrtia. Clientul micăieri. Inforcîndu-se în circiumă, săltă din umeri: „S-o mistuit!“ și o ținu-n loc pe Veronica, care aștepta poruncă cu o coșarcă plină de ouă pe braț.

Pe drumul mare, ațînîndu-se pe lingă garduri și-n umbra pomilor, cîientul din circiumă grăbea înapoia celui urmărit.

Înaintașul însă nu era zorit. Se oprea-ntr-una parcă spre a chibzui ceva sau a-și trage răsufllarea. Cel din urmă blestema în gînd umbletul acesta chinuit. Drumul larg și pustiu de drumelî nu-l ascundea prea bine. N-ar fi chip să se pitească la vreme, dacă cel din față și-ar întoarce capul. Cu gîndurile acestea stătu în loc, lăsînd să crească depărtarea. Pe dreapta, gara rămase-n urmă. Un zîmbet de usurare mijî pe fața urmăritorului. Vasăzică se-ndreaptă spre Anieș. Cumpăni în

* Amestecătură, în limbaj familiar ardelenesc (n. a.).

minte: „Către gară sau spre cetate?” Zori pasul de-a lungul drumului străjuit de semănături. Lanuri întregi de flori galbene înalte, cu tip-siile-ndreptate spre soare. Curios lucru. Ogoarele erau îngrădite cu ținea drumul. Înăuntru însă, înfrățită cu drumul, șerpuia o cărăruie. Fără să chibzuiescă prea mult, trecu printr-o săritură de gard luind calea potecii. Ferit de frunzele mari de floarea-soarelui, grăbi mersul pînă cînd prinse deslușit în auz pasul tirșuit al celui din față. Drumul se desfășura drept, nedînd decît vreo două ocoluri ușoare, și Anieșul se ivi aproape, în poala dealului din față. Pașii celui din drum nu se-ndreptară spre gară; ținea calea înainte. La izvorul de borcut însă, drumul se tăie dintr-o dată. Cobora înfîrcîndu-se, și, pînă să-și găsească loc de ieșire prin îngrăditură, următorul își pierdu din vedere omul.

Chinuindu-se să iasă-n drum, își prinse-ntr-o sîrmă pantalonul, sîșiiindu-l; blestemă, înjură din răspuferi și, lăsîndu-se pe-o piatră de hotar, learcă de nădușeală, rătăci cu ochii de-a lungul miriștilor pînă sus în creștetul dealului.

Îndelungă și zadarnică cercetare... Cîteva căpițe. Apoi, într-un tîrziu, se iviră două mogildețe mișcătoare. Își sullecă mincile, răcorîndu-și fața și gîtul încins în apa încropilă a unei troace din malul izvorului.

Sus, în creasta dealului, cele două mogildețe se despărțiră: una o pornise pe brîul urcușului, cealaltă se pierdu în tufăriș. În mîntea drumușului de lingă izvor tresări un gînd, înmîndîndu-se o bănuială. Și dacă totuși? Dar care dintre cei doi? Un șuier prelung de tren îl ridică în picioare. Pufăind, o locomotivă poposi în gara Anieș, trăgînd în urmă-i un șir de vagoane descoperite. Pe loc îl cuprinse-o îngrijorare: va pierde scrisoarea. Înainte de a face grăbit cale întoarsă își mai aruncă o privire spre înălțimea dealului. Aici mă voi întoarce. Dar întii scrisoarea! Scrisoarea neapărat!

Cu toată fierbințeala amiezii în creștet și cu tot colbul drumului adunat pe încălțările înălbite, străinul ajunsese în Rodna, urcă cu sulletul la gură treptele poștei. Ziua bună nu dădu, ci întrebă răsît:

— Cînd ridicai poșta?

Nici un răspuns. După ghișeu, o mină îndemînatică făcea să răsunе zgomotul repetat, ca un ciocănit neînterupt, al unei ștampile.

— Am întrebat cînd ridicai poșta.

Ciocănitul conțeni-pentru moment. În răstimpul de liniște, o voce răgușită strigă la rîndul ei:

— La șase!

Toaca ștampilei se porni din nou. Lămurit, după ce-și consultă ceasul, omul ieși din clădirea poștei, tăie drumul și intră în circumă.

— Drojdie !

Ospătarul făcu semn din ochi Veronicăi, care, înșfăcînd coșul cu ouă, se înălțase în fața clientului.

— Drojdie am spus !

Lăsînd coșul jos, fata, speriată și nedumerită, se grăbi spre bucătărie. Ospătarul umplu ochi un păhăruș și-l întinse pe o farfurie omului de la masă.

— O sticlă !.. zberă acestla. Ospătarul i-o aduse, lămurindu-și în minte. La o cinzeacă un ou, la o sticlă — coșarca întregă ! Amarnic burduhan !

Clientul zberă din nou :

— Socoteala !

Înfipt, ospătarul începu să adune, repelînd cu glas tare :

— Un rachiu, 3 lei ; o sticlă de rachiu, 27 ; 50 de ouă a 75 de bani, 37,50...

— Cincizeci de ouă ? Ești nebun.

— Păi le-ați plătit !

— Eu ? !

— Nu mi-ați dat o sulă de lei ?

— Restul ! Și cară-ți coșul de aici pînă nu ți-l zbor pe ușă... Dă-le mai la o parte, întinse mîna năbădăiosul client, împingîndu-l din calea privirilor sale pironite deasupra cutiei de poștă.

Dădu peste git primul pahar, pe cel de-al doilea, și mîna-i moale începu să mîngîie gîtul sticlei.

Gudurîndu-se, un cățel tăcut se apropie făcînd opturi printre picioarele scaunului. Cu virful bocancului îl alungă. Își umplu cel de-al treilea pahar, ducîndu-l la gură, dar se răzgîndi azvirlîndu-l cu o mișcare bruscă în ochii cînelui, care se apropiase din nou.

Schelălăitul desperat al acestuia stîrni supărarea ospătarului, ocară Veronicăi și intrarea în ceartă a unor vecini de masă. Clientul scandalagiu repezi un picior spre animal, nimerînd un scaun, care se răsturnă cu zgomot. Încercînd să se țină de masă, răsturnă și sticla.

În clipa aceea un tînăr cu șapcă, purlînd un sac de piele cu gura deslăcută prinsă într-o ramă de fier, se apropie de cutia de poștă.

Mai puțin beat decît îl arătau pașii împleticiți, „bețivul“ se repezi gălăgios pe ușă afară și tăind drumul se năpusti cu umărul în cutie, imbrîncînd cît colo poștașul. Acesta scăpă din mînă sacul în care golise cutia și cele cîteva scrisori se împrăștiară vraște. Cu privirea

lacomă, „bețivul“ cerceta din ochi plicurile. Un nume cunoscut îl străfulgeră. În fața unor căruțași și a ospătarului martori „înveseliți“ ai întâmplării, izbuti să se înalțe din mijloc, ținând în mână ca pe un trofeu cele câteva scrisori pe care, sughițind, le întinse slujbașului poștei cu o privire nevinovată :

— Din... din, greșeală... hic... v-am lovit... hic, le-am cules... să nu se... hic... piardă.

Înjurat și gonit, curiosul bețiv părăsi strada poștei. Ciudat lucru ! De cum dădu colțul străzii, beția i se risipi și cu pași siguri se îndreptă spre gară, ținându-și între degete mineca dreaptă a hainei, parcă grijiului să nu piardă ceva. În mica sală de așteptare a gării, pustie, se așeză pe bancă. Scotocindu-se în minecă, trase plicul furat :

— Curat scamator. Bună treabă !

Răsuci plicul în mână, pe o parte și pe alta. Il deschise și parcurgînd cele scrise zimbi. Scrisoarea glăsuia în limba germană :

„Dragă domnule Saurer,

Mă aflu la Oradea, la niște rude de-ale mele.

Țin să vă informez că abia am așteptat prilejul de a vă comunica despre mine că sînt sănătos și după operația la care am fost supus am început din nou să mă îngraș, cîștigînd 12 kilograme. În prezent țin o cură de fructe. Măntuc multă zmeură și alfine și de asemenea îmi tratez cu ape vechiul meu ulcer. Dacă veți găsi o ocazie, v-aș ruga să-mi cumpărați și să-mi trimiteți o pereche de ghețe de munte nr. 43, vrînd să fac și câteva excursii. Sărutări de mîini doamnei Brigitte,

al dumneavoastră același vechi prieten din Cîmpulung“.

Omul puse scrisoarea, care — lucru ciudat — era ticluită cu litere de tipar, pe masă, în fața lui și apoi, scoțînd dintr-un carnețel său mai bine zis din căptușeala acestuia un pătrățel de hirtie în care se aflau diverse tăieturi, îl suprapuse peste cele scrise. În găurile hirtiei care se dovedea a fi un simplu „grilaj“ din cele utilizate pentru cifrarea și descifrarea scrierilor, din așa-zisul abecedar al scrierii cifrate, citi manevrînd pătrățelul cuvînt cu cuvînt, literă cu literă, adevăratul sens al scrisorii. Greșînd de două ori, se enervă și făcîndu-și loc mai comod, după ce mai privi o dată în jur, descifră totul.

Copie apoi sensul adevărat al scrisorii pe o foaie albă detașată din propriul său carnețel. În urmă, ca și cum ar fi aflat un lucru deosebit, mototoli hirtia, o viri în buzunarul hainei și cu o hotărîre bruscă porni de-a dreptul către Dealul Tătarilor.

Mai tîrziu cu două ceasuri, printre tufişurile de alunii ale celăţii de care spun azi oamenii că-i a tătarilor, dar care de fapt e una din vechile construcţii teutone ce încununează multe dealuri din părţile ardelenene ale Bistriţei sau ale Tirnavelor, drumetul neobosit răsufia de truda urcuşului.

Peste zările senine ale miezului de vară se lăsa domol amurgul. Apusul era tot o înflăcărare. Răsufiind întretăiat, cu spinarea incinsă, şi roind de apele năduşelii, frînt de oboseală, dar neclintit în îndirjirea cu care pornise, luînd în piept urcuşul de-a dreptul peste mirişti, drumetul nostru iscodi din ochi o frîntură de timp. Creştetul dealului era într-una doar văioage şi coline rotunjite; de bună seamă, se ascundeau acolo prăbuşirile meterezelor cucerite de ostile tufaniilor de alun, ale fiinţelor şi ale vrejurilor de măceş.

Înlătură cu braţele deslăcute lujere ţepoase de zmeură, plecă din calea lui ramuri, bătu din picioare să prindă în auz vreun vuiet de hribă... nimic. Nici o intrare tăinuîtă. Se mai plecă, mai cercetă uînd de oboseală, *întii hotărît, apoi, aşa, într-o doară...* Totuşi nu. Nu era la întîmplare. Culcuşul celui căutat îl va afla aici. El însuşi să fi fost şi nu l-ar fi ales mai bine. Printre ramuri tîneri şi boabe mari, roşietice de măceş, frînturi din bolta cerului se iveau pâlite în strălucire, sinelii. Da. Va cerceta şi va iscodi totul. Dar mai înainte ceea ce trebuia aflat era o ascunzătoare cît mai dosnică, mai sigură şi mai la îndemină pentru el. Îşi simţea tîmplele prinse ca într-o gheară ascuţită şi ştiuri *prelungi îi străpungeau urechile. Îşi şterse broboanele mari de sudoare ce-i lunecau peste ochi împăienjenindu-i privirea, arzîndu-l. Va petrece noaptea în desiş cum s-o putea. Iar zorii îi vor încununa, desigur, căutarea cu laurii izbînzii depline... atunci... da, ştia doar că truda nu-i va fi zadarnică. Poate ar fi fost mai nimerit să afle vreo ciţiva copilăndri şi să-i tocnească cu vreo bucată de fagure jos în tîrc, la piaţa de miere... să născopească vreo poveste... Nu. Gîndul la coşmelia pe roate a *moţului şi la ascuţimea din privirea acestuia îi risipi nădejdea în vreun ajutor plătit oricum şi-ar fi ticluit el necazurile, nevoile şi dibăcia. Ai naibii muntenii ăştia! Nu-i amăgeşti nicicum. Te despică cu tăişul privirii pină-n măruntaie.**

Se lăsă jos, sub o boltă de verdeaţă. Cît mai clipea lumina zilei îşi zise să mai citească o dată tăinuîta scrisoare. Se pipăi în sîn, scoase copia descifrată şi, despăturind-o, o aplecă spre lumină. Ō ştia pe de rost, dar avînd-o înaintea ochilor, gîndurile şi mîntea poate i se vor mai limpezi. Şi apoi era o bucurie să-ţi ai duşmanul aşa, în mină, să-l poţi strînge... Degetele i se adunară în pumni ca într-o închipuită su-

grumare... Apoi, bătînd cu dosul palmei foaia însemnată, rîse înfundat citînd :

„Dragă Saurer,

Din motive de securitate am părăsit capitala. Mă aflu în Ardeal, unde indică ștampila poștei. Sînt posesorul unui secret de o covîrșitoare importanță militară. Condiționez livrarea secretului meu de anumite avantaje și garanții materiale.

Aștept răspunsul pînă la data de 2 septembrie a.c., pe adresa Nagyusz, Post Restant, Rodna Veche.

Același vechi prieten din Cimpulung“

Canalia !... Prieten din Cimpulung !

Aceasta era o aluzie la localitatea în care el și Saurer se despărțiseră cu ani în urmă... Un secret militar ? Spanac. Voia să-l amețească pe Saurer. Numai că șefului i se făcuse lehamite de ifosele scortosului și de cum primise prima lui scrisoare, tot cifrată și pusă la poștă la Ilva Mică, îi trimise o mică umbră care să-l însoțească. De știut însă nu știa nici șeful că fiecare își are jocul lui. Așa că acum...

Un gînd, fișnit dintr-o teamă nemărturisită, îl străfulgeră ameșind-l. Și dacă l-a pierdut ? Își duse mîna la frunte. Nu ! Prostii ! se liniști singur. Nu ! Așteaptă răspuns doar la Rodna.

Oricum îl va avea... Închise ochii. Gînduri nesăbuite — își spuse —, oboseala, nesomnul, foamea... Da ! Își aminti că nu mîncase nimic. De cînd ? Dar în buzunar avea o tartină de care uitase. O desfăcu privînd-o îndelung, apoi mușcă zdravăn. Mestecă, înghiți, îmbucă din nou, dar maxilarul îi lunecă parcă rotit, mîna moale se lăsă pe iarbă alături, țînînd încă pîinea cu slănină. Dinții mai mușcară o dată și dumaticatul lunecă pe gîtlej. Lăsat pe spate, omul dormea pornit în căutarea cine știe căror vise, mestecînd ca un animal de povară trudit, ce rumegă în somn. Pe un ram, o ciocăniitoare bocăni scurt și-și luă zborul. Apoi balaurul înnoptării începu să se înfrupte din vatra de jar a cerului : strănută și, răzleț, în sus porniră puzderie de scînteii pălite încă în strălucirea lor. Tuciul nopții se răsturnă, cuprinzînd în căușul lui totul. Înflorate, frunzele abia șopteau, în bezna oarbă a nopții fără lună.

În odaia cu miros de cimbrisor, întins pe lavița cu țolul învirstat al nanei Floare, Tudor nu-și găsea locul și odihna. Cu ochii în smoala fără licăr a cerului, privea prin fereastră, așteptînd geana zorilor ori somnul. O clipă se gîndi s-o ia, așa, hai-hui, pe ulițele Anieșului. Prea marea trudă și frămîntarea nu-i lîhneau.

Geologul Nadinei se dovedise a fi un mincinos. De șapte zile, Tudor

umbla înnebunit de la fîntînă la fîntînă. Ştia acum cîte fîntîni sînt în Rodna, cîte la ieşirea din tîrg spre Valea Vinului, cîte pe drumul Anieşului, ce mai la deal la vale, le număraseră pînă la Năsăud. Nu rămăsese una în care să nu se aplece şi ca un nou Galileu zvîrlise în undele fiecăreia cîte o piatră, dezamăgit de fiecare dată la auzul obişnuitului pescăit. Nu! F 14 i-a ajuns în undele acestei fîntîni... Şi trecea mai departe. Supărat, se îndrepta acum prin spatele dealului spre Cetatea Tătarilor. De căutat nu mai căuta nimic. Luase hotărîrea să se întoarcă la Bucureşti şi să împărtăşească toată nedumerirea lui celorlalţi membri ai colectivului, cerîndu-le sfatul.

Se acuza chiar de uşurinţă, reproşîndu-şi că a putut să vadă cuprins de patimă, în imaginea unui film luat de un geolog oarecare, o bucată de rocă din F 14, care orişicum nu şi-ar fi putut explica prezenţa aici.

Din tîndă, nana Floare, cu duh şi vorbă domoală, soră cu moş Niculae, portarul, îşi auzi oaspetele oftînd, icnînd şi trosnînd sub răsuciri scîndurile laviţei. uscate. Nu-l văzu decît în primele zile, cînd, prăfuit, abia sosise cu vorbă adusă de la Niculae că-i necăjit tînarul, cu dragoste la inimă, tare frămîntat de gînduri şi ros de oboseala muncii duse acolo în oraşul mare, printre cărţi şi multă învăţătură. Dar ce hodină fuse aceea de o zi-două!... Că se porni să bată pustiurile, cerce-tînd parcă bolund, să te minunezi de trăsnaie, tot felul de fîntîni cu funduri secătuite.

De! Şi le-o fi ştiînd pe ale lui! Acum, în ajunul drumului înapoi, poposise din nou la casa ei. De ce n-o fi dormind? Nana Floarea îşi coborî picioarele de pe strujoc şi, căutîndu-şi papucii, se ridică tînîndu-se de şale. Aprinse lumina, apoi cotrobăi zăngănînd ceva capace şi ulece în gura vetrei şi, lîrşîndu-şi paşii domol, crăpă uşa dinspre odaie.

— Nu dormi, maică?

— Nu, nană Floare.

— Oi fi prea trudit. Ţine aici o ulcică de lapte. Bea-o. Bea-o pînă-n fund. Te-o poloi!..

— Mulţumesc de gîndul bun, nană Floare, de grija matală şi de lapte. Tudor sorbi ulcica, se şterse la gură, bijbiînd pe întuneric după mîna femeii să i-o înapoieze.

— Îs obosit! Mă gîndeam s-o pornesc aşa prin Anieş, să mă dez-morţesc pe uliţe de nu m-o prinde somnul. Şi acum nu izbutesc s'a-dorm. Te tulbur şi pe dumneata..

— Auzi vorbă!? Stai şi te odihneşte. Cum s-o porneşti aşa, că-i o noapte neagră de parcă s-ar fi răsturnat cu susul în jos toate hornu-

rile lumii... Dormi numa, dormi. Ii porni în ziua să urci colo sus spre Cetate, cea a Tătarilor, cum îi zice. Is locuri înalte, bate vînticel bun și îi s-or mai limpezi o țirucă gîndurile.

Mai îngrămădi ceva perini sub capul lui Tudor, gîndind că așa i-o fi mai bine feciorului, și ieși pășind cu grijă pragul înalt al odăii.

Afară, un ram se zbătea hîrșind în uluca pridvorului. Se auzi o bătaie repede, potolită, de aripi. Nu trecuse de primul cîntat al cocoșilor și pînă în ceasul zorilor vălătucii nopții mai aveau încă a-și desfășura încolăcirile întunecate cale lungă.

Cap. X. În care se adeverește proverbul: cînd doi se ceartă, al treilea cîștigă

O dungă de foc subțire contura zările îndepărtate înspre miazăzi. Întinderi nesfîrșite, așternute aidoma unor uriașe covoare galbene, verzi și cafenii își dezbrăcau cămașa de noapte a umbrelor, învîind în lumina crudă a zorilor.

Triumfătoare, ziua cîștiga pămîntul, vale după vale și deal după deal, coborînd și suind peste fața lui frămîntată, cercelîndu-i ascunzișurile și poleindu-i culmile cu aurul soarelui.

Cel dintîi ieși proaspăt din strălucirea de rouă a dimineții semețul virf al Dealului Tătarilor, scaldîndu-și alunișul în nemărgînita baie de lumină și senin.

Jos la poalele uriașului, pe cureaua îngustă a șoselei, mogîldețe abia bănuite, păcurari neosteniți, hălădufau dinspre Rodna pe cărarea Năsăudului îndepărtat, cărînd în desagii cumpăniți de o parte și de alta a samarelor purlate de măgari cașul și urda dulce, meșterită de mîinile lor harnice în stînele Ineului.

Mărgele de ivoriu răsbindite prin vetrele satelor, casele străluceau pînă departe. În răstimpuri, văzduhul era sfișiat de sirena unei locomotive de manevră, grăbită pe firul strălucitor al căii de fier, spre gara din Rodna, ascunsă în pomet.

Sus, de jur împrejurul unei poiențe străjuite de bogăția cornului și a mestecenilor, răsăreau ici și colo știrbe, ca măselele găunoase roase de multa scurgere a anilor, pînă-n gîngia de pămînt reavăn, acoperit cu putregaiul frunzișului despuiat de toamne fără număr, marginile unor scorburoase vîgăuni de piatră. Patru sau cinci la număr, unele dintre ele înecate de dărîmături și crengi uscate aruncate de localnici pentru a feri umblatul vitelor mîinate la pășune, ruinele acestea reprezentau tot

ce rămăsese din trufaşa cetate durată de teutonii pe meleagurile Rodnei. De aceste ziduri se loviseră pieptiş hoardele fătărilor în anul mării încălcări de ţară din 1240. Ceva mai jos, ca la o bună zvirătură de băi, rămăşiţa unui zid — gros aşa cum se zideau altădată întăriturile — se prelungea străjuind de o parte un mal de pământ, de alta o vale adincă. La un capăt al acesteia, marginea de pământ îşi sălta buza pe obrazul de muşchi al zidului, ascunzînd două sau trei guri prăbuşite înecate în bălării.

În bătaia soarelui de dimineată, iarba părea mai verde, scoarţa mestecenilor era parcă durată din coajă de ou, iar pereţii cenuşii ai ruinelor îşi jucău umbrele, într-un siniliu stropit cu nuanţe de măslină şi întrerupt doar de peceşile galbene încreţite ale lichenilor.

Singura mişcare din poiană era doar mărunta frămîntare a frunzişului înfiorat de răcoarea nopţii.

Deodată, ca din pământ, din cea mai înaltă dintre vechile urme ale cetăţii de altădată, dintr-o învălmăşire de crengi uscate, răsări capul unui om. Dînd ramurile la o parte, atît cît să-şi facă loc trupului, omul se săltă pe jumătate. În lumina crudă a dimineţii, privirea ochilor lui albaştri sticlea oţelii. Vîntul îi răvăşea miştele părului sur, încilcit. O barbă aspră, sîrmoasă, roşcată pe alocuri, crescută la-ntimplare îi acoperea obrazul supt. Aşezîndu-se pe marginea vechiului zid, înălţat de vreo două palme de la pământ, neaşteptatul locuitor al cotlonului de piatră îşi roti privirile iscodind.

Cu adevărat măreţ, îşi spuse el, săltîndu-se şi mai bine pe muchia de piatră ce-i slujea drept scaun. Măreţ şi pustiu! Ce bine e să îi singur. Îşi umplu pieptul cu o zdravănă înghiţitură de aer, răcorîndu-şi plămîinii.

De sus, totul i se părea atît de depărtat, de mic... Un zîmbet ciudat i se întipări pe faţă, împrumutîndu-i un aer de stăpîn al zărilor desfăsurate la picioarele lui.

Din mestecăniş, un cuc dădu zorilor bineţe, îngînat voios de fluieratul unei mierle. Bărbatul, care nu era altul decît cel pe urmele căruia o luase gălăgiosul client al ospătăriei din Rodna, cu o zi mai înainte, întinse mîna printre crengi, trăgînd din umbra culcuşului său un soi de traistă de piele, cu cureaua de atîrnat, aşezîndu-şi-o grijuliu pe genunchi. Căută ceva în ea şi pipăind, fără să-şi scoată mîna, îşi înălţă fruntea cu semeşie, încalzînd de-o fericire ce-i clocotea-n piept. Chipul îi dădu la iveală încercarea unui zîmbet colţuros. Cu palma mîinii drepte bătu în zidul pe care stătea, rupse între degete o bucată măcinată de piatră, fărîmiţînd-o în aer. Ruine... Ziduri! Ziduri scorburoase... pră-

bușite, arse de fumul exploziilor, dărimate de suflul bombelor, rămășițe jalnice, îndreptate spre cer aidoma miinilor frînte implorînd îndurarea... Cucul nu se mai auzi... În urechi îi răsunau acum acordurile unui mars militar... mai ales toba. Ea bătea cadența... Eins, zwei, drei. Eins, zwei, drei, Eins...

Imbrăcat în uniformă feldgrau*, cu banderola cu zvastică pe mîină, zvelt, Unterbahnsturmführerul Günther von Hart își potrivește monoclul, își netezi haina, plimbîndu-și mina cu degetele strîns lipite peste vipușca pantalonilor săi negri. Apoi tot numai gest, zvicnit, își aruncă dreapta înafînte :

— Heil Hitler !

Reichsführerul, strîmb, urît, diform, străbătîndu-l cu privirile apoase ale ochilor săi de pește, lipsiți de pleoape, cu vocea pițigăiată și spartă, lovindu-și pulpa cizmei cu cravașa, întrebă monoton :

— Ciți prizonieri, von Hart ?

Prompt, ca o lovitură de ciocan, răspunsul pocni în odaia scundă, cu lut pe jos, cu pereții crăpați, ridicați din chirpici :

— Nici unul, excelență !

— ...și populația civilă ? se insinuă ca un șarpe a doua întrebare a șefului cel mare.

— Am plăcerea să vă raportez, excelență, că orașul Pultusk nu are populație civilă. Poate că înainte de război, sub puterea sovietică...

— Au fugit toți ? se-ncrunță marele șef „numărul trei“, cum îl numeau inimii săi pe Heinrich Himmler, temutul conducător al S.S.-ului.

— Nu ! Nicidecum... lămuri sarcastic lucrurile Günther von Hart... au trăit, excelență !

— Ah ! So... făcu înveselit excelența sa. Au trăit. Inteligent răspunsul. Ai aptitudini, von Hart. Voi raporta führerului, adăugă vădit înveselit „numărul trei“. Altceva ?

— Această... Ridicînd o valioară mică, de piele, de dimensiunile unei truse de voiaj, von Hart i-o prezintă șefului cel mare, deschizînd-o. Cîteva mii de dinți de aur, unii numai coroane, — rezultat al „activității extramilitare“ duse de „băieții“ lui von Hart în închisorile și lagărele orașului bîntuit de teroarea și jaful hitlerist — se amestecau în cutie cu sute de verighete mai groase sau mai subțiri...

Automat, ca mișcat de un resort mecanic, „numărul trei“ se întoarse spre cei doi însoțitori, care, în uniforme de generali, păreau două manechine neînsuflețite plasate de-a dreapta și de-a stînga excelenței sale,

* Culoarea uniformei hitleriste — cenușiu-verzule (n. a.).

ca pentru a-i furniza simetria unui decor de fond. Se întoarse și se răsti celui dintii :

— Am știut că în armata dumitale lucrurile se petrec întotdeauna pe dos. Olișeri ca von Hart nu se țin în garnizoane de provincie. Va fi numit la comandamentul central din Kiev. Chiar azi ! Făcînd încă un sfert de rotire pe același picior, șeful cel mare zberă celui de-al doilea :

— Ia valiza !

Apoi violent, ca o furtună, într-un ultim salut repezit înspre portretul „numărului unu“, care trona deasupra ușii, ieși în vîrtej, urmat de ceilalți doi — ultimul dintre ei purtînd mica valiză.

Von Hart, încrămenit c-o mină pe vipușcă și cu alta în aer la 45 grade nord, strigă cit îl luă gura : „Heil Hitler“, în timp ce monocul speriat de zdruncinătură îi sări din ochiul drept și rămase atîrnînd în șnurul care-l lega de butoniera buzunarului de la piept, de care era prinsă Crucea de fier.

În aceeași seară, von Hart și șeful său Saurer — în locuința provizorie a celui dintii — făcură un chef strașnic. În capul mesei prezida în calitate de comandant militar al orașului von Hart, așezat pe o lădiță, acoperită cu o simplă pătură cazonă, ce ținea loc de jilț. Un jilț pe care von Hart nu l-ar fi schimbat cu nici unul de pe lume și în care se aflau „materiale diverse“ — cum spunea proprietarul lor. Materiale diverse, asemănătoare celor din valijoara oferită „numărului trei“, dar alîtea că ar fi putut umple cel puțin zece valize la fel cu cea amintită. Omul din ruină oță.

Valurile vieții, războiul...

Înaintare, înaintare, mereu înaintare ! Mereu alt oraș ! Apoi Stalin-grad. Un fior îi trecu, prelingîndu-i-se ca o picătură glacială de argint viu, de-a lungul șirei spinării. Retragere, retragere și iar retragere ! „Retragere elastică“ și „poziție arici“. Ajuns aici, își zîmbi lui însuși... Contribuția „numărului trei“ la noul dicționar al limbii germane. Apoi ziua teribilei schimbări. Îi veni în minte seara de 22 august... Grupul izolat din Valea Bistriței... Schimbul de focuri cu o patrulă românească, la Buhalnița... Rana... Glonțele din picior... Cele trei ierni petrecute într-un birlog din hățșurile pădurilor neumblate... despărțirea... Împărțirea conținutului lădiței...

— Asta ar fi trebuit să ne unească mai mult, gîndi cu o ușoară amărăciune... Rupși de-ai noștri, izolați, singuri... cînd colo... Să li-ncercat să fugă-n Germania... Cum ? Și apoi acasă, la Dresda, ca și aici, e tot republică populară. Să fie al naibii. Cine purta vina ? Poate chiar Saurer, șeful... Șeful, se auzi singur rostînd în gînd... cuvîntul „șef“ îi aduse amînte de ceilalți șefi... Cei mari, „numărul unu“, „numărul doi“, „numărul trei“, „numărul patru“ și așa mai departe.

Praful se alesese de ei ! De ce ? Pentru că au început războiul fără să aibă o armă care să-i curețe pe toți... Pe toți pînă la unul, cum a făcut el la Pultusk. O armă ! Arme noi a avut și „numărul unu“..., dar arma absolută n-a avut-o... n-a avut-o nimeni pînă acum.

Rinji... Cine ar fi crezut că ceea ce ei toți, număr după număr, unu, doi, trei, patru, și toată compania de sinucigași și de spînzurați n-au fost în stare să facă îi va fi dat Unterbahnsturmführerului von Hart să ducă la bun sfîrșit... Se surprinsese rizînd... de-a dreptul hohotînd de „unu“, de „doi“, de „trei“ și de toate numerele, de toți, de ei și de toți ceilalți, cu ifosele lor de Napoleoni ratați.

Smulgîndu-și brusc mîna din traista de piele, și-o înalță triumfător deasupra capului. Ținea în palmă cu degetele crispate pînă la albire un balon de sticlă, cu gîtul lung și îngust. Cu căușul mîinii plin și îngreuiat de conținutul sferei transparente, cel în mîntea căruia mai înainte cu o clipă gîndurile se-nvălmășiră șuierînd ca șerpîii, pricepu că-n palma lui dreaptă nu mai cuprindea pîntecul rotund al unui balon, ci însuși pămîntul întreg.

Nu mai de nu s-ar grăbi. Căci el, spre deosebire de „numărul unu“, n-avea voie să greșească. Va porni reacția. Se opri din avîntul său, îngîndurat. Dar dacă și el... Nu, reacția lucrează progresiv. Cînd lumea întregă va fi a lui... Lumea întregă ! Ce cuvînt uriaș. Aburul acestei beții a puterii îi înfierbîntă mințile... El unul..., far la picioarele lui... supusă și împrăștiată-n cioburi, omenirea.

Se și văzu instalat sus, pe terasa vilei sale de munte, căci avea și el acum una așa cum avusese și „numărul unu“, privind distrat în zare și înghițînd bomboane de ciocolată dintr-un coșuleț de argint, cum făcea în zilele lui bune „numărul doi“. Pocnînd călcîiele, din moment în moment, ofițeri negri, cu o banderolă roșie pe brațul stîng, pe care, în locul zvasticii în cerc alb, se întrezăreau inițialele G și H — Günther von Hart —, intrau anunțînd, așa cum alții îl înșlîițeau altădată pe „numărul trei“ :

— Marea Neagră s-a uscat ! Heil !

— Bine !

— Au înghețat Congo, Nilul și Amazoanele ! Heil !

— Perfect !

— Lacul Leman e de cristal ! Constantinopolul a murit. În Varșovia totul a devenit de sticlă ! Mediterana e solidă. Heil ! Heil ! Heil !

Încîntat și depășit de veștile bune pe care le auzea, se văzu cerînd de data aceasta un ultraelicopter. Iar cîteva minute mai tîrziu, decolînd de pe terasă, începu un vertiginos tur al lumii. Ateriză mai întîi pe o

piață din San Francisco. Oberführerul numără cu degetul arătător întins cadavru după cadavru, trei sute doisprezece oameni de sticlă. Erau bărbați, erau femei și mulțime de copii... Plictisit, se sui în elicopter și, după alte câteva opriri la Vladivostok, New Delhi, Cairo, Belgrad și Roma, se revăzu întors pe terasa lui din vârful muntelui. Comandă un coniac, îl bău și apoi privi satisfăcut de jur împrejur. Peste tot lumea se umpluse de vaste întinderi emailate, în care statui acoperite cu chichiură insolubilă, animale și plante de jad, ametist, smarald, rubin, agat sau sticlă ordinară răsturnate în cele mai nefirești poziții vesteau ceasul mării victorii, „ceasul revanșei“.

Și nu mai tirziu decât atunci cînd ultimul raport îl vesti că a fost destul... la telefonul său roz... roz, așa cum îl avusese „numărul patru“, Goebbels, șchiop ca și el, ceru să i se dea legătura cu I.G. Farben și porunci :

— Ajunge! Dați drumul la antidot! „I. G. are doar chimiști, nu neputincioși ca Baltag și cei din jurul lui. Pulverizînd în aer o substanță ce oprește efectul apei care usucă, I. G. va reda lumii viața. Viața, pentru aceia pe care îi va grația el: excelența sa «numărul zero»!“.

Prizonier al visului său fără margini, lunecînd spre hăul nebuniei, un zîmbet fericit i se întipări pe față, purtînd în ochi imaginea și-n urechi zgomotul cu care se spărgeau pe dalele de piatră ale pieței San Marco din Veneția, căzuți din țăriile cerului, zeci și sute de porumbei de porțelan.

O prăbușire scurtă. Zgomotul unei rostogoliri de bolovani, foșnetul frunzelor uscate împletit cu trosnetul vreascurilor și un strigăt înăbușit aici, la doi pași de omul înălțat între ruine, îl treziră desprinzîndu-l brusc din mrejele încilcîte ale închipuirii sale fără frîu.

Revenit la realitate, speriat chiar, alergînd greoi, mai mult sărînd decât alergînd, se repezi spre zid aplecîndu-se deasupra lui.

Două mîini tremurînd de efort, agățate cu desperare, își infligeau cîngile degetelor crispate în marginea prăbușită. Atîrnînd doar în puterea lor, trupul celui alunecat se opintea, ajutîndu-se cu picioarele care lunecau în gol, neizbutînd să se înalțe.

Încordat într-o ultimă sforțare desperată, omul reuși să-și avînte un braț peste zid, încheștîndu-l. Din buza acestuia, doi ochi de oțel îl sfredeliră. Cefe două priviri, săbii de ură încrucișată, scăpărară.

Urmînd îndemnul nanei Floare, Tudor Vilsan, trezit odată cu zorii, se porni agale spre cetatea de pe Dealul Țătarilor. Potrivîndu-și pasul

domol ca pentru urcuș, urmă șerpuirea drumului ce-nconjura dealul ca un briu, tot mai strimtorat, în sus spre creastă. Poposind din loc în loc, culese maci răzleți, albăstriți, își îngreuiu buzunarele cu tot soiul de cochilii de melci, care mai de care mai ascuțit înșurubate, frinse dintr-un alun un ram nețed la mângiere, crestindu-l cu briceagul, și cind drumul i se lăți, scoțindu-i în față ruinele prăvălite, stătu locului. Ii aținea calea o tufă de măceș, înaltă cît el, cu boabe mari de coral aninate de ram ca niște mărgele răzlețe. La ultima lor întîlnire, Nadina purta în jurul gîtului un șirag cu boabe tot atît de mari și de lucioase. Prinse ramul, trăgîndu-l spre el, cu gîndul să-l reteze. Spărtura ivită îi înfălișă — într-o latură atît de aproape, încît îi auzea respirația șuierată — un om c-o căutătură sălbatică, aplecat peste o prăbușire de zid, de care, crispat, se prindeau două miini. Înghetăt, Vilsan nu putu să-și mai desprindă privirile.

Încercă să-și adune în mînte trăsăturile bărbatului de pe zid. Undeva îl mai văzuse. Dar era totuși altul. Avea atunci un chip omenesc. Un gînd îl străfulgeră: Johann! De n-ar avea barbă... Dar e chiar el. Ingrozitor! Ce se-ntîmplă? Cu greu își înfrînă impulsul de a porni într-ajutor. Un hohot de ris îl ținu în loc. Și-apoi în mîna omului ce părea a fi Johann se afla un balon de laborator. Pe Vilsan îl năpădi o sudoare rece...

Timplele îi zvicniră și broboane mari de nădușeală îi lunecară de-a lungul gîtului. Iși simți cerul gurii de iască. Mîntea-i rosti fără grai:

— F 14... Apa!

Hohotul de ris se curmă, hăuind îndepărtat în vale. Tudor Vilsan își înceștă mîinile în ramuri nemaisimțînd durerea spinilor care-i zdreliră palmele. Desfăcîndu-și cu o mînă cureaua ce-i încingea mijlocul, Johann, cu abilitate, dintr-o singură mișcare, o transformă într-un laț pe care-l azvîrlî peste groapă, păstrîndu-și capătul în mînă. Cureaua se întinse și peste marginea gropii, opintîndu-se și sprijînîndu-se în piciorul lui înțepenit, trase violent cu aceeași mînă ca pe un balot, răsturnîndu-l pe iarbă cu fața-n sus, un om ce horcăta înăbușit, zbatîndu-se de ceasul morții. În clipa următoare, prăbușîndu-se cu toată greutatea trupului, Johann își apăsa genunchii pe pieptul omului răsturnat. Cu o mînă potrivea jocul lațului pe gîtul prizonierului neputincios, cu fața invinețită și ochii îngroziți, aproape ieșiți din orbite, iar în cealaltă, amenințător ridicată, stringea convulsiv gîtul balonului.

Cutremurat, asistentul nu mai era în stare de nici o mișcare. Nu! Nu putea interveni, cele ce se petreceau depășeau orice putere de închipuire. Expresia din ochii lui Johann, rinjetul lui de fiară sălbatică...

Cît despre cel prăbușit... Trebuia să aple, să vadă și să audă tot. Neclintită, privirea lui Vilsan țintuia balonul de sticlă, din mina lui Johann. Fiecare clipă viitoare putea însemna începutul unui înspăimîntător sfîrșit.

— Ha, rinji Johann. Feldwebelul Grau pe urmele mele. Ai venit poate după bani sau țintești o pradă mai mare... Zbătîndu-se, pe jumătate sugrumat, omul cenușiu, căci el era neostenitul următor încăput acum în mîinile fostului „grădinar“, încercă neputincios cu amîndouă mîinile să-și slăbească strînsoarea lațului... Johann, nebănuît de dibăci, îi repezi un genunchi în coaste, făcîndu-l să icnească, dar în același timp îl săltă tirîndu-l și reuși să-l proptească cu fața în trunchiul unui copac subțire. Desfăcîndu-i lațul, îi petrecu cureaua peste mîinile răsucite la spate, legîndu-i-le strîns de copac. Totul se petrecu cu o iuțeală de neînchipuit, faptul datorîndu-se nu atît abilității, sprintenelii și forței lui Johann, care gîlîia epuizat, cît slării celui legat, mai mult mort decît viu.

Cu balonul în mînă, după ce-și privi cu satisfacție victima, răsulînd adînc, Johann îi pufni în față :

— Laș, ai ? N-ai uitat cred. Tu, pe mine ! Își repezi mînia vorbeii Johann în limba germană. Plutonierul Grau, pe căpitanul von Hart ! Crucea de fier cu frunze de stejar a fost pe pieptul meu, nu pe al tău, vierme ! Ți-ai avut partea ta din lădiță, peste ceea ce singur ți-ai pus la o parte. Am închis ochii. Dar nu ți-a fost destul. Ai vrut să trăiești făcînd șantaj după șantaj... Ai crezut că sînt Hinze, să dispar și să mă spînzur ? De patru ani trăiești ca o hienă... Te-am acoperit față de Saurer...

Revenîndu-și în fire, omul cenușiu se zbătu neputincios. Auzul numelui lui Saurer îi dădu puterea să-l împrăște pe fostul lui superior cu un adevărat val de ură și vorbe înveninate :

— Saurer ? Ți-ai greșit socotelile cu el. Cine altul m-a trimis pe urmele tale ? Ori poate ai fi vrut să te credem cînd ai făcut pe înecatul ? Frumoasă comedie și apoi : „dragă Saurer“, mă aflu la Oradea... Și mai vrei să-ți trimită bocancii numărul 43... Nu-ți recunoști scrisoarea ?

Scurt, două palme repezite peste gură cu fața și cu dosul mîinii îi zgîlțiră plutonierului capul. Grau amuți.

— Ei și ? ce-i cu Saurer ? (Ridică din umeri)... N-ai nici o teamă... Voi isprăvi și cu Saurer... Mi se va tîri la picioare... Și tu mi te vei tîri la picioare... Mi se vor tîri toți... Toată lumea... Toți... Da, da ! Ascultă, Grau... Voi fi stăpînul lumii ! Și atunci... atunci voi avea grijă de tine.

Se apropie de omul legat de copac, în ochii căruia se putea citi acum o groază de nestăpînit :

— Da, mă voi îngriji de tine... nici ștreangul și nici fierul roșu... Nu! Ah! Și dăruindu-se voluptuos unei ferichii pe care imaginația lui din ce în ce mai înfierbîntată se grăbi să i-o înfățișeze, începu să-i povestească cu o voce din ce în ce mai șuierată și mai gîfuitoare:

— Da... în castel... Am să te duc în castelul de la Spodheim... Acolo jos, în încăperea întunecată, umedă, cu pereții din blocuri de granit, unde nu străbate lumina niciodată, acolo unde se făceau execuțiile, am să te dau pe mîna călăului... și n-ai să ai pe nimeni care să te poată salva... Voi porunci să fii ucis!

— Ți-ai pierdut mințile? Ești nebun...

— Nebun? Eu? se ridică glasul falsului Johann. Nu! Sint noul stăpîn al lumii... Făuritorul unei noi ordini a ei... O ordine în care nu va mai fi loc pentru ființe inferioare... O lume...

Înțelegînd că din partea lui von Hart nu poate avea nici un fel de cruțare, mai ales că simțea cum un val de demență izvorită din ură îi învălmășise acestuia mîntea, Grau încercă să-și miște mîinile în legătură și, cu un efort uriaș, cu prețul unor dureri de nesuportat, constată aproape cu surprindere că încet-încet strînsoarea ceda.

Înflăcărîndu-se din ce în ce, fostul „grădinar“ se apropie și mai mult de prizonierul său, virîndu-i balonul sub ochi...

— Îl vezi? Aici, în acest balon e închisă toată puterea mea. O putere uriașă cu care voi stăpîni lumea. Cu o singură picătură din apa aceasta pot preface lumea întregă într-un pustiu de sticlă... L-am furat de la institut. E o descoperire uriașă. Imbecilii voiau s-o întrebuințeze ca să fabrice din ea materiale plastice pentru construcții... Eu o voi utiliza ca să reorganizez lumea așa cum vreau eu... ca să-mi distrug dușmanii... și... am să încep cu tine... Am să te prefac în sticlă, așa cum am preschîmbat în stană de piatră cîteva izvoare din jur. Am să...

Un pocnet scurt răsună... Lovit în stomac de glonte de tras de Grau, care reușise să-și libereze mîinile pe rînd și să scoată cu un gest rapid pistolul din buzunar, von Hart icni, căzînd mai întîi în genunchi. apoi, ridicîndu-se cu o ultimă sforțare desperată, se aruncă asupra celui-lalt, pocnîndu-l în plină frunte cu balonul.

O despicătură însingerată se căscă sub tăietura sticlei sfărîmate. Sub lovitura repezită, cioburile subțiri se înfîpseră în palma lui von Hart. Singele năpădit se înfrăți cu apa scursă împroșcîndu-i.

Plin de sînge, îngrozit, Grau începu să tremure convulsiv. Privîndu-și mîna tăiată, von Hart prinse să urle ca scos din minți. Deodată, cuprins și el de același tremur ca și următorul său, se des-

cleștă de acesta, se ridică în picioare și crispat se prăbuși pe spate. Grau, într-un suprem efort, se aruncă asupra lui, înlăntuindu-i picioarele cu amândouă mâinile.

Moartea îi cuprinse deopotrivă pe cei doi. Progresiv, o tentă de sîdef le cucerî pîlea pînă la ultima fărîmă caldă de viață.

Părul răsliat în irizații ca și acela ce încununează creștelul celor supuși efectului curentului electric deveni și el stîclos.

În scurtă vreme, în poiana Cetății Tătarilor, asistentul Tudor Vilsan se afla singur în preajma a două încremeniri de sticlă. F 14 lucrase fără greș.

Îngrozit, își mută privirile de la un cadavru la celălalt. Apoi ochii îi lunecară peste tăpșanul de iarbă. Se apropie, îngenunche și brusc, sărînd în sus uluit, păși împleticit de-a-ndaratele... Iarba era și ea de sticlă. Încremenită sub o tulpină subțire de mohor, o șopîrlă, adevărată bijuterie de smalt stîclos, verde, cu pete cafenii de-a lungul spinării, înghețase într-o ultimă unduire.

Pe jumătate amețit de priveștița ce i se desfășura în față, Tudor Vilsan închise ochii, rezemîndu-se de trunchiul unui fag de la marginea poienii. Îi deschise apoi mari, mari de tot. Cei doi erau tot acolo... Revăzu șopîrla de sticlă verde și ierburile prinse de încremenire. Și toate acestea sînt reale, se gîndi el. Nepuînd să-și pună stavilă gîndurilor învălmășite, le lăsă să alerge departe, de sus, din poiana Cetății Tătarilor, pe urmele privirilor sale, înghețate și ele, care, cuprinse parcă într-un îngrozitor proces progresiv, treceau împreună cu apa care usucă din celulă în celulă, din țesut în țesut, din spațiu intercrystalin în spațiu intercrystalin, prin mineral și prin organic, pătrunzînd, cucerînd și înghețînd totul...

Viziunea continuă... În fața închipuirii lui Vilsan, tufișul de acolo, de după locul dramei, încremenî cuprîns în brațele morții de sticla care-l cîștiga de la rădăcini, treptat, pînă-n vîrfurile ramurilor. Printre ele, o mierlă deveni și ea, crispîndu-se într-o ultimă bătaie de aripi, din sticlă smolită... stejarul de la marginea vechiului zid, zidul însuși se preschimbară în cleștar nemișcat.

Revărsată ca o lavă făcută și mereu în continuă creștere, crusta blestemată cuprinse coborișul văii și răspîndindu-se tentacular alînce pîriul, rîul de jos din vale... oamenii surprîși erau atacați în tîhna vieții lor de moartea nemișcată, care-i învada cu cea dintîi picătură de apă în care-și umezeau buzele însetate.

Într-o imagine de îngheț apocaliptic, Vilsan văzu orașe încremenite, populate cu păpuși umane în mărime naturală, turnate în sticlă,

privirile-i alunecară pe uriașe înlinderi oceanice cu valurile ridicate în furia unui flux suspendat ca într-un clișeu de cinematograf oprit din derulare, încleștind în unde nemișcate pîntecele vapoarelor moarte la ale căror cirme vegheau cu priviri împietrite limonieri de cristal... Se rătăci printr-o multicoloră junglă africană durată din smarald, populată cu lei din chihlimbar și uriași elefanți din jad, din care singurul lucru viu rămăseseră colții de fildeș... Deodată, în fața lui, într-o viziune de coșmar, o văzu pe Nadina zbătîndu-se în brațele unor neverosimile tentacule de rubin, care, pornite din ea însăși, din inima ei, creșteau preschimbînd-o într-o stană de sticlă... Vru să se smulgă, să se repeadă, să-i sară în ajutor și abia atunci își aduse aminte că și el...

Scuturînd violent din cap, Vilsan își reveni din rătăcire strigîndu-și: Nu! Nu! E cu neputință. Pipăindu-se cu gesturi frenetice, își dădu seama că e viu, e cald, e întreg... O oboseală ciudată începu să-l cuprindă. Își ridică privirile spre cer. Tresări. Nu! Cei doi nori de deasupra lui nu erau încă din porțelan și nici nu erau prinși într-o danțelă de vaporii de apă scufundată în valurile de piatră ale unei zări de cristal. Se strădui să-și stăpînească închipuirea, care amenința din nou s-o ia razna pe urma gîndurilor ce i se frămîntau în minte într-un ritm înnebunitor. Ocolind cu grijă cadavrele și iarba din jurul lor, asistentul se apropie de ruine. Descoperi adăpostul lui Johann. Coborî câteva trepte. Un adevărat birlog de piatră printre ruinele unui tunel ce lega altădată cetatea Anieș de ruinele din Rodna Veche și pe a cărui cale fugiseră cei din Rodna în zilele marii încălcări de țară înfăptuite de tătari în anul 1240. Într-o firidă a zidului, un culcuș. Lîngă el o lădiță de lemn. Două cutii de aluminiu. Un săculeț de pînză. Un bidon de metal și un lămpaș de carbid din acela pe care îl folosesc minierii. Tudor, tremurînd nervos, încercă să cerceteze obiectele din ascunziș. Scolocind, nu găsi nimic important în valiza grădinarului. În schimb, în săculeț descoperi uluit caietul albastru. Vasăzică, Johann îl furase. Aducîndu-și aminte de celălalt balon cu apă care usucă, îi crescă din nou în minte și-n ochi teribila viziune de mai înainte și-o spaimă adîncă, de gheață, puse stăpînire pe el.

Reuși pentru o clipă să se smulgă din mrejele ei. Cu caietul în mînă, Tudor Vilsan ieși la lumină și o rupse la fugă prin tuișuri și hățișuri, căzînd și ridicîndu-se pe rînd, dar îndepărtîndu-se cît mai mult de poiana blestemată.

De abia jos la poatele dealului, aproape de intrarea în sat se opri gîfîind. Se va duce la miliție. La Rodna? Ba nu la Anieș chiar...

Și acolo, lor... acolo ce le va spune? Și orice ar spune, cine-l va crede? Cum să le explice? Primejdia creștea doar din oră în oră. Aici, aproape, undeva F 14 e doar în acțiune. Oftă. Ei vor crede nebun! Oricum ar fi, va merge să spună, să ceară ajutor... Ingîndurat, neșliind ce să facă mai întii, urcă din nou spre poiană, coborî iar în ascunziș. Cu ochii cercetă lădița. Incinsă cu armături de fier, își dădu seama că, încuiată cu lacăt cum era, nu ar fi izbutit să o deschidă singur. Intr-un tirziu, lăsînd în urma lui scena dramaticei întimplări, se îndreptă spre sat frînt, cu chipul rāvāșit și privirea încefoșată, în vreme ce soarele dōgoritor al amiezii își revārsa cascadele de lumină fierbinte peste întreaga fire.

Cap. XI. În care povestea apei care usucă se dovedește a fi nu numai preiudiul, ci și temelul unei căsătorii din dragoste

Uluirile lui Tudor nu erau încă terminate pentru ziua de august în care, renunțînd la o căutare zadarnică, se hotărîse să-și completeze cultura istorică prin vizitarea Cetății Tătarilor. Ajuns pe ulița satului, cu gîndurile învălmășite, se întrebă cum de n-a găsit totuși fîntina, în ce chip consumase Johann celălalt balon și care este miezul dramei din poiana cetății. El însuși încă nu știa cum să împiedice primejdia de moarte ascunsă de lichidul revārsat.

Deodată, chiar în dreptul casei nanei Floare, dădu piept în piept cu... moș Niculae.

Năuc, Vilsan abia putu să biiguie:

— Dumneata aici?

— D-apăi, de ce nu! Nu știi că mie-mi place, tovarășe asistent, să fiu cu politica la zi? Ți-o fi foame, că toată ziua, după cum aflai-bați drumurile... și fîntinile... Vorbesc oamenii din sat că este un străin care de vreo săptămînă le-a cercetat pe toate, fîntină de fîntină. Voiau să te dea la miliție. Noroc de alde Timotei de la cooperativă. S-a ținut la început de dumneata fără să-l vezi. Credea și el că vrei să-i faci ceva la vreo fîntină. Te-ar fi văzut sfîntul, tovarășe asistent. C-ai noștri au mîna tare. La urmă s-a liniștit el și i-a potolit și pe ceilalți, pricepînd că numai te uîți și pleci. Zicea lumea că a intrat la Floarea-n gazdă un specialist, ceva doctor, dă-i noi! Mai ales că te lăuda la toți soru-mea, că-i fi așa, că-i fi pe dîncolo — de ți-a scos nume de geolog! rîse moș Niculae. Hai! Acuși mergi că te-așteaptă-n casă mîncarea și la urmă om mai vorbi.

— Ce foame... De asta-mi arde mie acum? Am treabă la miliție, moș Niculae, îi răspunse Tudor brusc, înverșunat, fără să se mai mire de pricina inexplicabilei prezențe a lui moș Niculae.

Bătrînul însă, văzându-l atît de răvășit, îl trase binișor de mînă în curte și înainte ca Tudor, prea copleșit de cîte petrecuse în ultimele ore, să se poată împotrivi, îl împinse în casă.

Rămas în prag, Tudor simți că i se taie picioarele. Pe masă mîncarea, ba chiar și-o sticlă de vin, iar pe scaun așezată, răbdătoare și toată numai surîs, Nadina.

Ar fi greu de spus tot ce-a urmat. Înainte ca Tudor să-și împărtășească gîndurile, într-un ultim efort de luptă cîu marea primejdie, pe care acum în prezența ființei iubite o simțea și mai amenințătoare, moș Niculae îi întinse o scrisoare — recunoscî scrisul mare al unui coleg din colectiv, alt asistent al profesorului Baltag. Cîlînd-o, tînărul scăpă un oftat de ușurare. I se aducea la cunoștință...

— Uluitor..., murmură Tudor abia șoptit. Uluitor. Fericită descoperire...

„După un număr de zile, acțiunea catalizatoare a vaporilor de apă... încetează, datorită faptului că reacția de autotransformare a apei în apă care usucă sau invers, cea de înglobare a apei obișnuite în apa care usucă, nu se poate petrece decît în limita de presiune practică constantă.“ Cu alte cuvinte, apa care usucă se formează încontinuu numai atîta vreme cît nu se înregistrează în mediu o variație de presiune practică mai mare de 0,5—5mm coloană de mercur. Natura, creînd această frînă a reacției fără slîrșit, pusese singură botniță puterilor apei care usucă. Încă o dată, prudența științifică a profesorului Baltag, care se ferise de a exagera forțele teribilei sale ape, fusese confirmată de fapte.

Nici la București și mai ales în casa de odihnă de pe Valea Prahovei lucrurile n-au stat pe loc în săptămîna cît lipsise asistentul de la institut. Profesorul își revenise. Ceea ce era mai trist și mai grav — după cum îi spunea Nadina — era faptul că marea bucurie a revenirii nervoase a profesorului Baltag fusese umbrîită de o constatare — aceea a dispariției unui caiet albastru, în care se aflau unele dintre secretele de fabricație ale gheței superplastice și formula unui derivat buclucaș al apei, lucru ce-i alarmase pe toți cei din jurul profesorului.

Cu un zîmbet duos și în același timp cu multă mîndrie în gest, Tudor îi întinse fetei caietul, mîngîindu-i ușurel brațul. Dar mai rămîneau destule de lămurit. Vizita la miliție mai întii.

În seara de august, în timp ce luna își scâldea craiul nou în pulberea de aur a stelelor, Tudor, asistentul Tudor Vilsan, după ce cu o oră-două mai înainte, în prezența lui moș Nicolae și a nanei Floare, solicită și obține mina Nadinei, îi făcu viitoarei sale soții cu seriozitate, cu gravitate, dar mai ales cu multă hotărâre, cea dintâi declarație de dragoste.

Cu toate că tinerii erau grăbiți să plece spre București, ca și moș Nicolae, care de fapt venise pînă la Anieș numai ca s-o însoțească pe Nadina, totuși au trebuit să mai zăbovească trei zile pe plaiurile năsăudene. În primul rînd, rolul lui Tudor, care în ultimele ore nu prididise să explice tuturor celor care încă nu pricepeau cauzele uimitoarelor transformări ale celor doi necunoscuți în stane de sticlă, nu fusese ușor.

Făcînd în primul rînd pe profesorul de chimie, Vilsan repetă în fiecare dintre cele trei zile de cel puțin treizeci de ori povestea transformărilor pe care apa de felul lui F 14 le determină în jurul ei, neuitînd, bineînțeles, să adauge că nu numai că preschimbarea, atingînd o anumită limită se oprește de la sine dar ea va putea fi pe viitor chiar oprită de a se produce, cînd se va reuși stabilizarea năbădăiosului lichid, lucru clar întrevăzut ca posibil încă de pe acum.

La întrebările unora dintre cei curioși le răspunse că cele două cadavre și iarba glazurată din jurul lor nici în timp nu se vor mai retransforma în substanță organică, bineînțeles, moartă, deoarece odată produs procesul de solidificare nu este reversibil și chiar lucrînd la temperaturi oricît de înalte, apa care usucă, odată solidă, neputînd să se mai topească, trece direct în stare de vaporii.

Curioșii însă nu erau pușini și în curînd asistentul obosi de a le tot explica; din fericire, Nadina, transformată într-un soi de secretar de presă al tinărului, îl ajută în această treabă, fără a mai aminti de moș Nicolae, care-și făcu o plăcere și-o datorie în același timp din răspîndirea ultimelor cuceriri ale chimiei moderne, între consătenii săi mirați de erudiția chimică a bătrînului portar.

Senzația zilei însă fu deschiderea în prezența și la dispoziția autorităților de resort, cu toate precauțiile luate, a lădiței lui Johann, lădiță pe care, după toate presupunerile, falsul grădinar urmărise s-o îngroape în inima ruinelor din poiană pentru a o regăsi eventual mai tîrziu.

Pe o prelată căptușită cu cauciuc, la 4—5 metri depărtare, ca niște statui scoase de pe soclu, zăceau răsturnate cele două cadavre și, alături de ele, o mare cantitate de pămînt amestecat cu iarbă de

sticlă scos, după indicațiile lui Tudor, din jurul locului pe care căzuseră cei doi în ultima lor înclăștare. Înainte de a da aceste dispoziții și indicații, asistentul avusese o lungă convorbire telefonică cu laboratorul, aflând că în mod practic în afara unor condiții naturale ce nu se pot realiza decît printr-o întimplare excepțională, apa care usucă își pierde puterea de acționare în circa 50—80 de ore. Incepend din această clipă, ea se mărginește să păstreze în brațele sale incrementate doar ceea ce a apucat să transforme.

Doi mecanici cu scule potrivite se sforțau să deschidă lădița fără a o strica. În jurul lor se aflau Nadina, Tudor, moș Niculae și cei patru reprezentanți ai organelor de stat.

Într-un tirziu, capacul cedă, în sfîrșit, săltînd și dindu-se peste cap cu un zgomol de fierărie ruptă. Cei doi meșteri se căzniră, nu glumă, avînd de luptat nu numai cu cele două lacăte pe care le tăiaseră la belciug cu bonfaierul*, ci și cu secretele unei broaște iscusit construite.

În lădiță, sub capac, se afla o cămașă murdară cu pătrățele roșii, albastre și verzi, iar sub ea, așezate metodic, împachetate pe categorii, lucrurile ce făcură apoi obiectul unui minuțios proces-verbal de constatare, la capătul căruia Nadina, logodnicul său și moș Niculae, teribil de surprinși (cu toate că în ultimul timp nu s-ar fi mirat să aște afle orice despre fostul Johann) semnară ca martori.

În cele trei pagini ale procesului-verbal fură trecute pe rînd:

— 12 scrisori adresate de numitul presupus Johann numitului Saurer Niculae, mecanic de întreținere al blocului de locuințe situat în București, str. Roza Vinturilor nr. 308.

— 4 scrisori de răspuns ale numitului Saurer adresate numitului presupus Johann, muncitor horticol la Institutul tehnologic din București.

— 1 livret militar cu fotografie pe numele de von Hart, ofițer german S.S., eliberat de comandamentul militar teritorial din Dresden — Germania la 12 X. 1936, completat cu ultima mutație din 2 august 1944 — referitor la transferarea acestuia ca ofițer de legătură la gestapoul german din Iași.

— O carte de membru al partidului hitlerist pe același nume de von Hart.

— 702 (șaptesutedouă) bucăți de verighete de diferite lățimi și dimensiuni, confecționate din aur de 14 și 18 carate, conform datelor de marcaj.

* Bonfaier — denumire uzuală a ferăstrăului de tăiat metal (n. r.).

— 9 (nouă) brățări de aur împodobite cu briliante și încrustații de rubine și safire, marcate.

— 2 (două) cutii de tablă de tipul cutiilor paralelipipedice de lutul englezesc, cu capacitatea de 1 1/2 kilograme cutia, pline cu dinți de aur și coroane dentare.

— 5 (cinci) plicuri cu fotografii și documente fiecare referitoare la persoana al cărei nume era însemnat cu creionul pe plic. În ordinea găsirii lor, documentele se referă la ofițerii și subofițerii S.S. sau din gestapou: Saurer, Hinze, Schnell, Beller și Grau. În ultimul plic nu se află decât o fotografie a numitului Grau.

— 11 (unsprezece) fiole de acid prusic.

De asemenea, în lădiță se mai afla un pumnal cu deviza „Blut und Ehre“ (sînge și onoare), gravată pe mîner, aparținînd fineretului hitlerist, un pistol automat Waller încărcat și o cutiuță de 36 de cartușe pentru același pistol, de calibru 7,65 mm.

Din simpla parcurgere a documentelor, oamenii de sticlă din poiană au putut să fie identificați. Von Hart se dovede astfel a fi falsul grădinar Johann, iar Grau, plutonier S.S. și nimeni altul decât omul cenușiu.

Din dispoziția autorităților, cele două cadavre fură îngropate într-o groapă comună, undeva pe versantul de nord al dealului ce urca spre cetate.

Scrisoarea lui Johann adresată lui Saurer și căzută în mîinile lui Grau, împreună cu descifrarea ei, fu găsită în buzunarul de sticlă al hainei cadavrului împreună cu „grilajul“ de descifrare. Neputînd s-o desfacă, fără a o deteriora, din pricina smalțului de care era acoperită, ea nu contribuî la lămurirea lucrurilor. Adresele găsite în lădiță ajutată însă ca pînă la sfîrșit întreaga bandă să fie prinsă, afară de numitul Hinze, care, sătul de viața de frică și șantaj pe care o ducea, se sinucisese. De altfel, căutînd mai atent în lădiță cu ocazia trierii lucrurilor din ea și după ce fusese semnat procesul-verbal, într-un sertăraș secret practicat pe fundul ei dublu se mai aflară cîteva scrisori și cîrtoare de scrisori, între care și aceea adresată de Hart lui Saurer și interceptată de Grau.

Foști militari hitleriști cu toții — von Hart, Grau și ceilalți — făcuseră parte dintr-un grup german fascist și, nereușind să se retragă în Germania după 23 August 1944, rămăseseră în țară, aciuîndu-se pe ici, pe colo, pînă cînd, datorită apei care usucă, fură descoperiți. Materialul din lădița lui Johann avea să ducă la prinderea ultimilor membri ai bandei.

Cît despre metodele cu care lucrau între ei, amenințarea și șantajul erau cele mai curențe.

Hart alias Johann știa că Saurer îl are în mînă pe Grau, care-l are în mînă pe el. Grau știa că Johann îl are în mînă pe Saurer, care-l are în mînă pe el, și așa mai departe. Cel mai neajutorat dintre ei, Grau, care din pricina caracterului său nu se putuse „plasa” nicăieri, trăia pe spinarea celorlalți, șantajindu-i.

Necunoscînd descoperirea pe care pusese mîna falsul grădinar, Saurer, care fusese informat de însuși Hart că se află în regiunea Rodnei, ascunzîndu-se de urmărirea și șantajul lui Grau, îl trimisese pe acesta din urmă pe urmele fostului său subaltern, dîndu-i ordin să-l ucidă, în speranța că prin Grau va scăpa de șantajul lui Hart. Nu se temuse să facă acest lucru, știind că, oricare ar fi piesele compromițătoare la adresa lui, aflate în lădița lui Hart, ele vor fi inofensive în mîinile lui Grau, pe care el însuși îl avea în mînă cu altceva.

Explicîndu-i toate aceste lucruri, ieșite acum limpede la iveală, Vilsan tăifăsuia în cerdacul casei cu moș Niculae, în timp ce Nadina dincolo în cameră își făcea bagajele.

Blestemele și zbiețele nanei Floare izbucnite ca un vulcan în plină erupție le opri însă orice discuție. Intrigată, Nadina, care le auzise și ea, ieși în cerdac.

Cu o găleată și un lanț lung cît toate zilele în mînă, strins grămadă în jurul brațului, bătrîna îl luă în primire pe moș Niculae :

— Stai aici la vorbă și nu vii să-mi ajuți. Pe mine cad numai pacostele, lua-le-ar firea cui știu !

— Dar ce s-a-ntîmplat, mătușică, sări plină de avînt Nadina.

— S-a-ntîmplat că... s-a-ntîmplat că trebuie să mă duc să iau apă tocmai de la nana Mărîna. Acu i-o venit toanele și fîntînii să se sleiască de la sine, ca-n poveștile lui Ler împărat.

Tudor sări ca ars în picioare.

— S-a sleit fîntîna ?

— Cum... Care ?

— Întrebi și dumneata de parcă aș avea o salbă de fîntîni în curte, nu una singură... Arată cu degetul : Uite, aia din fundul curții. Azi dimineață, vrînd să slobod găleata cu lanțul să iau apă... lovii ca de obicei lădița din fîntînă cu marginea găleții. Mă gîndeam că s-o duce odată han tătarului la fund...

— Care lădiță ? făcu moș Niculae. Ai ajuns să-ți fii zestrea în fîntînă ca pe timpul tătarilor, Floareo ?

— Ce zestre ? O lădiță cu bolovani a... ălor de-i purta pe drum, ca să le arate locurile, Isăilă, fratele brigadierului nostru de la colectivă. Acum știi ? i se adresă ea cu reproș lui moș Niculae. Erau vreo patru și-au poposit într-o zi la noi, în spatele grădinii, de au mîncat. Isăilă pusese lădița pe capacul fîntinii. La urmă, naiba știe cum, mișcînd, bag seama, capacul, au împins-o înăuntru...

— În fîntină ? întrebă uluit Tudor...

— Pe polița dinlăuntru fîntinii, lămuri bătrîna, privindu-l fix pe moș Niculae. El știe să spună mai bine ca mine cum vin lucrurile... La noi, mai de mult, ca la un cot sau doi deasupra luminii apei, se făcea ca o bancă de piatră scoasă afară, pe care stăteau oamenii cînd curățau acolo jos fîntina... Lădița nimeri chiar acolo... Dar cu o parte sta în cumpănă deasupra apei...

Nebăgînd în seamă paloarea lui Tudor, bătrîna continuă :

— Sta... că azi de dimineață, cum trăgeam în sus găleata plina, am izbutit s-o agăț și s-o dau la fund... lemn și pietre... N-ar fi stricat apei, dar cum stătea nu-mi era la îndemînă că se tot izbea găleata... Dacă ar fi fost el mai tînăr !... îl arătă pe moș Niculae, îl puneam s-o scoată de acolo... Așa, singură, cine s-o scoată ? Să plătesc, nu face banii... și acum...

— Dă-mi găleata, mătușico, se repezi Tudor și aproape smulgîndu-i lanțul de pe mînă se avîntă spre fîntină, urmat de Nadina și de moș Niculae, care zorea tinerește în urma fetei. Nana Floare venea și ea în urmă, mormăind... Bolunzi mai is și învățații ăștia... doamne ferește...

Boc, boc, boc... Găleata izbea fața de cleștar a apei împietrite din fîntină, așa cum sîngele, zbătîndu-și bătaia, vibra în tîmpla lui Tudor nebunește... Singura fîntînă în care nu se uitase... și chiar dacă s-ar fi uitat ?

Înțelegînd, moș Niculae îl scrută zîmbitor pe tînărul asistent. Nadina se strînsese în el. Tudor, cu un braț în jurul umerilor fetei, își aplecă capul vinovat.

Moș Niculae își privi lung sora : frică mi-i că n-ai să găsești ortac, de aici și pînă dincolo de Bistrița, să-ți mai deslească fîntina. Mai bine îți iei apa de la nană-ta Marină, Floareo... Cu atîta pagubă să ne alegem noi din toată lucrarea pe care o știu eu... încheie bătrînul.

Tudor îngrozit îl întrerupse :

— Dar dacă ar fi ieșit lucrurile într-altfel ?

Moș Niculae mormăi supărat :

— Cu dară și cu dacă n-ajungeam eu nici măcar portar la institut, tovarășe asistent, necum dumneata sau tovarășul profesor să înfăptuiți ceva pentru binele oamenilor. Pe cite mă pricep și eu din auzite, că nu

am avut parte de cineva să mă lumineze măcar acum la bătrînețe, nici o formulă chimică din alea cu care lucrați dv. în laborator și pe care le buchisesc studenții înainte de examene nu începe cu dar sau cu dacă... Nu m-am spăimîntat eu de ce-a fost, nu m-oi înfricoșa de ce n-a fost. Cu Floare însă-i altceva... Și fiindcă tot vru ca să-i fac treabă-n gospodărie, hai s-o facem... Poate mă ajuți și dumneata, tovarășe Vilsan ?

O jumătate de oră mai târziu, bocăniturile încetară.

Isprăvind ținutirea în cuie pe colacul de lemn a capacului ținutirii moarte pentru totdeauna, moș Niculae și tinăra pereche continuară munca de lămurire cu nana Floare.

„Continuară“ este un fel de a spune, pentru că de fapt ei o începeau mereu, căci bătrîna nu voia nici în ruptul capului să creadă ceea ce nu pricepea și nici să priceapă ceea ce nu credea, rămînînd cu convingerea că geologii i-au făcut ceva ținutirii... De formă, acceptă totuși, în cele din urmă, explicațiile date, întărîndu-le de două ori cu un „zău“, pușin convins c-a înțeles despre ce-i vorba.

Aceasta însă nu o împiedică să-i petreacă la gară cu tot alaiul, dîndu-le de-ale mîncării pentru drum și, pe deasupra, sau „dechilim“, cum spunea ea, și un coș mare cu afine.

Era târziu seara...

Locomotiva sosî pușînd. Cei trei se urcară în vagon. Mai apoi, în vreme ce moș Niculae, satisfăcuț c-a ajuns iar, cum zicea el, „cu politica la zi“, adornî de-a binelea, Tudor Vilsan și Nadina Baltag, umăr lîngă umăr, din fereastra compartimentului, priveau la cerul cu puzderia lui de stele, urmărînd rotirea Carului mare, a celui mic și dîndu-și iriu, zimbitori, viselor spre fericirea lor vjitoare.

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

2 lei

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PRETUL 1 LEU